

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Στάση ζωής:

- απόρριψη καταναλωτικού προτύπου και υλιστικού τρόπου ζωής, αναθεώρηση της ιδέας ότι τα αγαθά προσφέρουν ικανοποίηση και φέρνουν ευτυχία (η συσσώρευση υλικών αγαθών δεν μπορεί να γεμίσει το κενό στις ζωές μας)
- εγκράτεια, ιεράρχηση αναγκών, μέτρο στα υλικά αγαθά (Χρειάζεται να υπάρχει μια ισορροπία και το να έχουμε όσα χρειαζόμαστε είναι η χρυσή τομή, Ιδέα του μινιμαλισμού είναι να αγοράζεις ό,τι έχεις ανάγκη, να μπορείς να το αιτιολογήσεις στον εαυτό σου αν προσθέτει κάποια αξία στη ζωή σου)
- υπεράσπιση ανθρωπιστικών αξιών (αντί να έχουμε καταναλωτικά πρότυπα, μπορούμε να διαμορφώσουμε ως πρότυπό μας μια κοινωνία με λιγότερη ανισότητα και περισσότερη δικαιοσύνη.)
- περιβαλλοντική συνείδηση (να είναι υπόλογοι απέναντι στον πλανήτη και στο οικοσύστημα)
- αλλαγή προτεραιοτήτων (πρέπει να μάθουμε ξανά να αγαπάμε τους ανθρώπους και να χρησιμοποιούμε τα πράγματα και όχι το αντίθετο.)

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

α) Γλωσσικές επιλογές:

Αντίθεση : «Αν τους φυσικούς πόρους τους χρησιμοποιούμε με σύνεση... Αν όχι, θα έρθει καιρός που θα εξαντληθούν τα αποθέματα νερού ή η ρύπανση θα είναι...»

Μικροπερίοδος λόγος : «Αυτοί οι φυσικοί πόροι είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξη...Και αυτός ο καιρός δεν αργεί να έρθει. Περίπου σε 100 χρόνια τον υπολογίζουν οι ειδικοί.»

Επανάληψη/ ασύνδετο : «Τίποτα δεν μπορεί να παραχθεί χωρίς νερό και ενέργεια, τίποτα υγιεινό δεν μπορεί να καλλιεργηθεί »

Χρήση οριστικής μέλλοντα: «θα έρθει καιρός που θα εξαντληθούν τα αποθέματα νερού ή η ρύπανση θα είναι τόσο μεγάλη που το νερό, το έδαφος, ο αέρας δεν θα είναι κατάλληλα για την επιβίωσή μας»

β) α' πληθυντικό πρόσωπο: συλλογικότητα, το πρόβλημα αφορά όλους μας, ο συγγραφέας εντάσσει και τον εαυτό του (μετριοπάθεια που εξασφαλίζει την εύνοια και την προσοχή του αναγνώστη), αμεσότητα, κινητοποίηση και προβληματισμός του δέκτη.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

Τα 2 κείμενα υπηρετούν τον ίδιο θεματικό άξονα: αλλαγή τρόπου ζωής και τρόπου αντιμετώπισης των υλικών αγαθών και του φυσικού περιβάλλοντος, καταδίκη του άκρατου καταναλωτισμού και υλικού ευδαιμονισμού, ώστε να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη αλλά κι η ευτυχία του ανθρώπου, με βασικό πυλώνα τον άνθρωπο και τα δικαιώματά του.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Παλιά :

*είχε την καθαρότητα και τη στιλπνάδα γυαλιού
πήγαινε μικρός για κολύμπι με τον πατέρα του
τα μεγάλα ψάρια γλιστρούσαν σαν σκιές ...και τα 'βλεπε με δέος
...χωρίς τις βαλανιδιές που άλλοτε το κύκλωναν και το προστάτευαν*

όμως τώρα:

*κοιτούσε θολή, τυφλά,
Τώρα η λίμνη ήταν νεκρή
Το νερό που έτρεχε απ' τη βρύση έδειχνε καθαρό πια, αλλά δεν ήταν ούτε θα 'ταν ξανά
καθαρό για πολλά χρόνια
...έμειναν μονάχα ουλές σαν αυτή στην Αγια-Σωτήρα, οι χαρακιές των νέων αλλά κιόλας
ραγισμένων δρόμων, και σκουριασμένοι αγωγοί και δεξαμενές λυμάτων*

Κειμενικοί δείκτες (ενδεικτικά)

- αντιθέσεις
- παρομοιώσεις, εικόνες, μεταφορές
- μικροπερίοδος λόγος

- συσσώρευση επιθέτων που αποδίδουν την αποτρόπαιη εικόνα του περιβάλλοντος: σκουριασμένα, χαλύβδινο, σπασμένα, γυμνές, ξεκοιλιασμένα κ.λπ
- εικόνες του παρελθόντος και του παρόντος

Ανάλογα με τα βιώματα του/της και τον βαθμό αναγνωστικής ανταπόκρισης ο/η μαθητής/-τρια καλείται να διατυπώσει την προσωπική του/της άποψη.